

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЯДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора з наукової роботи
 В. В. Давидовський

« 09 » жовтня 2024 р.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО
КОНТРОЛЮ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ПЕРЕДАЧАМИ ТОВАРІВ
ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Освітньо-кваліфікаційний рівень: доктор філософії

Галузь знань: 10 - Природничі науки

Спеціальність : 104 – Фізика та астрономія

Освітня програма: *Фізика ядра, фізика елементарних частинок і високих енергій; ядерно-фізичні установки; радіаційна фізика конденсованого стану; фізика плазми і ядерного синтезу.*

Статус курсу: *фаховий (вибірковий)*

Київ 2024

Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання: Навчально-методичний комплекс дисципліни. – Київ: ІЯД НАНУ, 2024 . - 40 с.

Укладач: Давидовський В.В., доктор фізико-математичних наук, старший науковий співробітник

Ухвалено на засіданні Вченої ради Інституту ядерних досліджень НАН України

протокол № 10 від “ 8 ” жовтня 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЯДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

***ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО
КОНТРОЛЮ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ПЕРЕДАЧАМИ ТОВАРІВ
ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ***

Освітньо-кваліфікаційний рівень: *доктор філософії*

Галузь знань: *10 - Природничі науки*

Спеціальність : *104 – Фізика та астрономія*

Освітня програма: *Фізика ядра, фізика елементарних частинок і високих енергій; ядерно-фізичні установки; радіаційна фізика конденсованого стану; фізика плазми і ядерного синтезу.*

Статус курсу: *фаховий (вибірковий)*

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма з курсу «**Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання**» відповідає навчальному плану підготовки аспірантів за спеціальністю **104 – Фізика та астрономія** (галузь знань: **10 - Природничі науки**), що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень доктора філософії на відповідній освітній програмі ІЯД НАН України.

Курс «**Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання**» є складовою вибіркових навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки докторів філософії за спеціальністю **104 – Фізика та астрономія**, напрям підготовки: Фізика ядра, фізика елементарних частинок і високих енергій; ядерно-фізичні установки; радіаційна фізика конденсованого стану; фізика плазми і ядерного синтезу.

Він дає можливість ознайомити аспірантів з понятійним апаратом державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання, основними його методами, відповідним законодавством України, міжнародними принципами нерозповсюдження зброї масового знищення, контрольними списками обладнання, компонентів, матеріалів, програмного забезпечення, технологій та послуг військового призначення та подвійного використання, та методикою проведення технічної експертизи зазначених товарів.

Курс «**Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання**» викладається на 2 або 3 році навчання в осінньому або весняному семестрі та розрахований на 12 навчальних тижнів (по 2 ауд. год. щотижня; перший тиждень занять – лекційний). Вивчення курсу передбачає аудиторну (лекції – 16 год.; практичні заняття – 8 год.; консультація – 2 год.) і самостійну роботу (34 год.). Загальна кількість годин, відведених на опанування дисципліни – 60 (2 кредити ЄКТС).

Мета дисципліни – ознайомити аспірантів з понятійним апаратом державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання, основними його методами, відповідним законодавством України, міжнародними принципами нерозповсюдження зброї масового знищення, контрольними списками обладнання, компонентів, матеріалів, програмного забезпечення, технологій та послуг військового призначення та подвійного використання, та методикою проведення технічної експертизи зазначених товарів.

Завдання – сформувати у аспірантів базові знання про основи міжнародного та державного контролю за передачами товарів військового призначення та подвійного використання, українського законодавства з експортного контролю, науково-технічну основу контрольних списків; навчити користуванню українськими контрольними списками, а також списками міжнародних режимів з нерозповсюдження, методиці проведення технічної експертизи в галузі експортного контролю, ідентифікації товарів

подвійного використання, оформленню документів, необхідних для одержання дозволу на міжнародну передачу товарів подвійного використання.

Структура курсу

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

Знати: законодавство України в галузі міжнародних передач товарів військового призначення та подвійного використання; міжнародних режимів нерозповсюдження та експортного контролю; контрольних списків товарів подвійного використання; основ проведення ідентифікації товарів і написання експертних висновків технічної експертизи; основних принципів побудови систем внутрішньофірмового експортного контролю.

Вміти: користуватися контрольними списками та різними електронними довідниками з товарів подвійного використання; проводити ідентифікацію товарів за національними контрольними списками; проводити технічну експертизу товарів; оформлювати комплекти документів для одержання дозволів на експорт/імпорт товарів подвійного використання.

Місце дисципліни (в структурно-логічній схемі підготовки фахівців відповідного напрямку). Вибіркова навчальна дисципліна «**Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання**» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «доктор філософії». Система знань, отримана при вивченні даного курсу, є необхідною для вільного ознайомлення з науковою літературою та при виконанні відповідних кваліфікаційних робіт.

Зв'язок з іншими дисциплінами. При вивченні дисципліни «**Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання**» використовуються знання та вміння, набуті аспірантами під час вивчення курсів загальної фізики, а також широкого спектру спецкурсів із сучасної техніки та методики проведення наукових досліджень (зокрема, фізики ядерних реакторів, радіаційного матеріалознавства, фізики напівпровідників, ядерної електроніки, тощо).

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва теми	Кількість годин				
		Всього	Лекцій	Практичних занять	Самостійна та індиві- дуальна робота	Консультації
	Розділ (змістовний модуль) 1. Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання	-	-	-	-	-
	Тема 1. Міжнародні мережі розповсюдження зброї масового знищення, приклади залучення компаній, наукових установ та вчених до нелегальної діяльності, пов'язаної з порушенням правил міжнародної торгівлі.	10	2	1	4	-
	Тема 2. Огляд законодавства України, що регулює діяльність суб'єктів здійснення міжнародних передач військової техніки та товарів подвійного використання.	12	2	1	4	-
	Тема 3. Керівні принципи міжнародних режимів експортного контролю та контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання.	11	4	1	4	-
	Тема 4. Контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання, що діють в Україні. Порядок міжнародних передач товарів подвійного використання.	9	2	1	6	-
	Тема 5. Практичні аспекти ліцензування та правозастосування в сфері експортного контролю.	9	2	1	6	-
	Тема 6. Методика проведення технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.	9	2	2	6	-
	Тема 7. Окремі питання експортного контролю: системи внутрішньофірмового експортного контролю, контроль програмного забезпечення та технологій, аналіз кінцевого користувача та кінцевого використання товару.	7	2	1	4	-
	Всього по розділу 1	58	16	8	34	-
	Іспит	-	-	-	-	2
	Всього	60	16	8	34	2

ЗМІСТ КУРСУ

Розділ (змістовний модуль) 1. Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання

ТЕМА 1. Міжнародні мережі розповсюдження зброї масового знищення, приклади залучення компаній, наукових установ та вчених до нелегальної діяльності, пов'язаної з порушенням правил міжнародної торгівлі.

Опис дисципліни. Мета і завдання курсу.

Визначення стратегічних товарів, товарів військового призначення та подвійного використання. Загальні риси контрабанди ТПВ. Мережа А.К. Хана (Пакистан). Реальні приклади незаконних міжнародних передач товарів подвійного використання. Огляд найостанніших спроб контрабанди товарів військового призначення та подвійного використання.

ТЕМА 2. Огляд законодавства України, що регулює діяльність суб'єктів здійснення міжнародних передач військової техніки та товарів подвійного використання.

Державний експортний контроль. Національні інтереси України. Участь України у міжнародних організаціях з нерозповсюдження. Реалізація державної політики у сфері державного експортного контролю. Історія створення ДСЕК України. Структура системи експортного контролю України. Основні процедури державного експортного контролю. Експертиза в галузі експортного контролю. Види експертизи в галузі експортного контролю. Державна експертиза. Недержавна експертиза. Цілі та завдання попередньої експертизи. Завдання основної експертизи у галузі державного експортного контролю. Рішення у галузі експортного контролю. Головні інструменти експортного контролю. Класифікація товарів. Всеохоплюючий контроль Catch-ALL. Списки товарів, що підлягають державному експортному контролю. Правова основа державного експортного контролю. Останні тенденції в сфері експортного контролю.

ТЕМА 3. Керівні принципи міжнародних режимів експортного контролю та контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання.

Мета експортного контролю. Історичний розвиток експортного контролю у світі. Багатосторонні режими експортного контролю. Ядерний паливний цикл та розробка зброї. Структура Тригерного списку ГЯП: додатки до ч.1 Керівних принципів. Спеціально призначений або підготовлений (СПП). Керівні принципи ГЯП щодо ядерних передач, INFCIRC/254, Ч. 1. Структура списку товарів подвійного використання ГЯП.

Керівні принципи ГЯП щодо передач товарів подвійного використання, INFCIRC/254, ч. 2. Процедура ліцензування, до якої закликають Керівні принципи ГЯП. Основні підсистеми балістичної ракети. Режим контролю за ракетними технологіями (РКРТ). Основні системи крилатих ракет та БПЛА. Додаток до керівних принципів РКРТ, що містить список обладнання, ПЗ та технологій. Короткий огляд Керівних принципів РКРТ. Схема виробництва хімічної зброї. Режимні контрольні списки, що мають відношення до хімічної зброї. Списки КХЗ та список прекурсорів АГ. Хімічні Виробничі установки подвійного використання, обладнання та пов'язані з ними технології. Робота з біологічними матеріалами та розробка зброї. Контрольні списки АГ, пов'язані з біозброєю. Керівні принципи АГ. Вассенаарська домовленість (ВД). Керівні принципи ВД. Контрольні списки ВД. Список товарів подвійного використання ВД. Список товарів військового призначення ВД. Спільні елементи керівних принципів багатосторонніх режимів.

ТЕМА 4. Контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання, що діють в Україні. Порядок міжнародних передач товарів подвійного використання.

Практична частина законодавства в сфері ЕК. Порядок передач ТВП (ПКМУ від 20.11.2003 №1807). Список ТВП. Приклад ідентифікації товару за Списком ТВП. Порядок передач ТПВ (ПКМУ від 28.01.2004 №86). Структура порядку передач ТПВ. Аналіз порядку передач ТПВ. Міжнародні режими нерозповсюдження та списки товарів. Українські контрольні списки ТПВ. Єдиний список ТПВ. Структура Єдиного списку ТПВ. Кодування позицій списку. Схема побудови списку ЄС з режимних списків. Переваги єдиної системи кодів ТПВ. Алгоритм Ідентифікації Товару за Національними контрольними списками. Приклад ідентифікації товару: технологія виготовлення лопаток турбореактивного двигуна. Особливості тексту позицій Єдиного контрольного списку ТПВ. Принцип “трьох підказок” при роботі з Єдиним списком. Приклад: Трифторид хлору.

ТЕМА 5. Практичні аспекти ліцензування та правозастосування в сфері експортного контролю.

Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТВП. Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТПВ. Процедура реєстрації суб'єкта здійснення міжнародних передач. Документи, що подаються для реєстрації суб'єкта. Заява на проведення попередньої експертизи. Довідка щодо попередньої ідентифікації товарів. Посвідчення про реєстрацію та лист-роз'яснення до нього. Процедура одержання дозволів чи висновків на здійснення міжнародної передачі товару. Заява щодо одержання дозволу чи висновку. Документи, що подаються разом із заявою щодо одержання разового дозволу. Дозвіл. Митний контроль. Митні органи та експортний контроль в Україні. Завдання митних органів в сфері експортного контролю. Повноваження митниць ДМСУ. Коди УКТ ЗЕД. Кореляційна таблиця. Пункти пропуску ТВП та ядерних матеріалів. 44 графа митної декларації. 5 підрозділ графі 33 митної декларації. Звітність про фактично здійснені

міжнародні передачі ТВП та ТПВ. Правозастосування в галузі державного експортного контролю. Документи про гарантії. Державний експортний контроль за кінцевим використанням товарів. Верифікація сертифіката кінцевого споживача. Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю. Правова основа проведення розслідувань правопорушень в галузі державного експортного контролю. Відповідальність суб'єктів за правопорушення в галузі державного експортного контролю. Роль СБ України в системі експортного контролю України. Функції СБ України у сфері військово-технічного співробітництва.

ТЕМА 6. Методика проведення технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.

Правова основа технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю. Задачі технічної експертизи товару. Документи та джерела інформації, що можуть бути використані при проведенні експертизи. Методика (алгоритм) проведення технічної експертизи. Загальна структура висновку технічної експертизи. Реєстрація в ДСЕК України експертів, що мають повноваження на проведення недержавної експертизи в галузі експортного контролю. Особливості національних контрольних списків та проведення ідентифікації товарів. Приклади проведення технічної експертизи і складання відповідного висновку.

ТЕМА 7. Окремі питання експортного контролю: системи внутрішньофірмового експортного контролю, контроль програмного забезпечення та технологій, аналіз кінцевого користувача та кінцевого використання товару.

Рівні експортного контролю. Міжнародні рекомендації щодо побудови СВФЕК. СВФЕК в українському законодавстві – визначення. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи. Випадки, коли СВФЕК є обов'язковою. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи. Рекомендації Єврокомісії від 30.07.2019 № 2019/1318 щодо СВФЕК. Загальні зауваження щодо ПВФЕК. Основні елементи, що мають важливе значення для ефективної ПВФЕК. Приклад: СВФЕК корпорації Oerlikon. Контроль за ПЗ та Технологіями. Загальні примітки щодо ПЗ та Технологій.

Література

Основна

1. Давидовський В.В. Матеріали лекцій та семінарських занять курсу «Експертиза та сертифікація товарів і технологій подвійного використання» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=17s0sqt50e2Myw8ZQTxtv3N9Xk1czpFNx>
2. Анохін І.Є. Актуальні питання експортного контролю ядерних матеріалів, обладнання та технологій: [монографія] / Анохін І. Є.,

- Давидовський В. В. / К. : Ін-т ядерних дослідж. НАН України, 2016. – 108 с.
3. Науково-практичний коментар Закону України “Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання” // За редакцією Дмитрієва А.І. - К.: КВІЦ, 2015. — 368 с. (Електронна версія: www.ntc.kiev.ua/download/izdaniya/komentar/komentar.pdf)
 4. Закон України від 21.06.2018 № 2469 «Про національну безпеку України» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2469-19>
 5. Закон України від 16.04.1991 № 959 «Про зовнішньоекономічну діяльність» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/959-12>
 6. Закон України від 14.08.2014 № 1644 «Про санкції» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1644-18>
 7. Закон України від 20.02.2003 № 549 «Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/549-15>
 8. Постанова КМУ від 20.11.2003 № 1807 «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1807-2003-%D0%BF>
 9. Постанова КМУ від 28.01.2004 № 86 «Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/86-2004-%D0%BF>
 10. Постанова КМУ від 15.07.1997 № 767 «Про затвердження Положення про порядок проведення експертизи в галузі державного експортного контролю» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/767-97-%D0%BF>
 11. Постанова КМУ від 06.06.2012 № 500 «Про затвердження Порядку державного експортного контролю за проведенням переговорів, пов’язаних з укладенням зовнішньоекономічних договорів (контрактів) щодо здійснення експорту товарів» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/500-2012-%D0%BF>
 12. Постанова КМУ від 27.05.1999 № 920 «Про затвердження Положення про порядок надання гарантій та здійснення державного контролю за виконанням зобов’язань щодо використання у заявлених цілях товарів, які підлягають державному експортному контролю» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/go/920-99-%D0%BF>
 13. Постанова КМУ від 08.06.1998 № 838 «Про затвердження Положення про порядок надання суб’єктам зовнішньоекономічної діяльності повноважень на право здійснення експорту, імпорту ТВП та товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю» //

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/838-98-%D0%BF>
- 14.Постанова КМУ від 12.07.1999 № 1228 «Про надання суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності повноважень на право здійснення експорту, імпорту ТВП та товарів, які містять відомості, що становлять державну таємницю» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/go/1228-99-%D0%BF>
 - 15.Галака С.П. Проблема нерозповсюдження ядерної зброї у міжнародних відносинах: Монографія. – К.: Київський університет, 2002. – 278 с.
 - 16.Експортний контроль в системі міжнародної безпеки: навч. посіб. / Галака С.П., Гришуткін О.М., Кондратов С.І., Перепелиця Г.М., Сівер О.І. — К.: КВІЦ, 2013. – 336 с.
 - 17.Ядерное нераспространение (в двух томах). /под общ. ред. В.А. Орлова. –М: ПИР-центр, 2002.
 - 18.Орлов В.А., Тимербаев Р.М., Хлопков А.В. Проблемы ядерного нераспространения в российско-американских отношениях: история, возможности, перспективы дальнейшего взаимодействия. – М: Пир-Центр, 2001.
 - 19.Новиков В. Утечки ядерных технологий из Пакистана – подтверждение кризиса международного режима нераспространения ядерного оружия//Ядерный контроль. – 2004. – №2. –С. 95-104.
 - 20.Арбатов А. Здравый смысл и разоружение. О материи и философии ядерного оружия//Россия в глобальной политике.- 2010.- Т.8, №4.- С.178-187.
 - 21.Караганов С. «Глобальный ноль» и здравый смысл. О ядерном оружии в современном мире// Россия в глобальной политике.- 2010.- Т.8, №3.
 - 22.Acton J. Low Numbers A Practical path to deep Nuclear reductions.- Carnegie Endowment for International Peace.- Washington, 2011.- 94 p.

Додаткова

1. Линдсей Д., Такей Р. Когда Иран получит атомную бомбу // Россия в глобальной политике.- 2010.- Т.8, №4.- С.72-88.
2. Обухов А. Взаимное гарантированное уничтожение – возможна ли альтернатива?// Ядерный Контроль.- 2005.- Т.11, №1.- С. 103 -117.
3. Spiegel S.S., Wehling F.L. World Politics in a New Era. – N.Y.: Harcourt Brace College Publishers, 1999. – 620 p.
4. Синовец П.А. Нераспространение ядерного оружия и Украина: дискуссия и анализ проблемы. – Вісник Одеського національного університету. – 2003. - Т.8,В.9. – С. 745-751.
5. Acton J.M. Deterrence during Disarmement: Deep Nuclear reductions and International Security. – NY.: Routledge, 2011. – 128 p.

6. Allison G. Nuclear Accountability. Forensic Technology May Deter States From Giving terrorists Nukes // Technology Review.- 2005.- Vol.108, N.7.- P.43.
7. Alternative Nuclear Futures. The Role of Nuclear Weapons in the Post-Cold War World /Ed. by J. Baylis and R. O'Neil. – Oxford: Oxford University Press, 2002. – 258 p.
8. Cohen A. Israel and the Bomb . - N.Y.: Columbia University Press, 1998.– 428 p.
9. Fitzpatrick M. How Europeans view tactical nuclear weapons on their continent // Bulletin of the Atomic Scientists.-2011.-67(2) 57–65.
- 10.Fitzpatrick M. Assessing Iran's Nuclear Programme //Survival.-2006.- Vol.48, N.3.P.5-26.
- 11.Paul T.V. Power Versus Prudence: Why Nations Forgo Nuclear Weapons. – Quebec, Queens University Press, 2000. -227 p.
- 12.Paul T.V. The tradition of non-use of nuclear weapons. -Stanford, CA: Stanford University Press. 2009. – 319 p.
- 13.Payne K.B. The Case Against Nuclear Abolition and For Nuclear Deterrence //Comparative strategy.- 1998.-Vol.17, N3.- P.43.
- 14.Payne K.B. The Nuclear Posture Review: Setting the Second Straight// Washington Quarterly. – 2005 - N3, Vol.28. –P.125-145.
15. Sagan S. D. The Commitment Trap. Why The United States Should not Use the Nuclear Threats to Deter biological and Chemical Weapons Attacks // International Security. – 2000. – Vol.24, N4. –P.85-115.
- 16.Shmidt O. Understanding & Analyzing Iran's Nuclear Intentions. Testing Scott Sangan's Argument on "Why do States Build Nuclear Weapons?". – Dissertation, Master of Arts in International Relations. –Department of Politics and International Relations, Lancaster University. Academic Year 2007/ 2008. – 01 September 2008.
- 17.Shulte Paul (2012). Tactical nuclear weapons in NATO and Beyond: Ahistorical and Thematic Examination: Tactical Nuclear Weapons and NATO/ ed. By Tom Nichols, Douglas Stuart, Jeoffrey D. Mc Causland, US Army War College, 2012, Carlisle Barracks, PA, 13-75.
- 18.Trenin D. Russia's Nuclear Forces in the 21st Century Enviornment // Proliferation Papers, Autumn, 2005.www.ifri.org/files/Securite_defense/prolif_paper_Trenin.pdf
- 19.Topychkanov P. Nuclear Weapons and Strategic Security in South Asia // Working Papers.-2011.-N3. –Carnegie Moscow Center. -26 p.
- 20.Kampani G. India's Compellance Strategy: Calling Pakistan's Nuclear Bluff Over Kashmir -<http://cns.miis.edu/pubs/week/020610.htm>
- 21.Kumar Mishra R. India-Pakistan: Nuclear Stability and Diplomacy // Strategic Analysis – Jan-Mar.2005.- Vol.29, N.1.- P.101-131.
- 22.Lavoy P.R., Smith S.A. The Risk of Inadvertent Nuclear Use Between India and Pakistan // Strategic Insights -2003.-Vol.2.-N2.
- 23.Nuclear Doctrine and Command and Control: January 2003 Press Release// <http://www.meadev.nic.in/news/official/20030104/official.htm>

24. Malik. M. The stability of Nuclear Deterrence in South Asia : The Clash Between State and Antistate Actors // Asian Affairs, an American Review.- 2003.- Vol.30, N.3.- P.177-200.
25. Shireen M. Mazari. Understanding Pakistan`s Nuclear Doctrine // http://www.issi.org.pk/journal/2004_files/no_3/article/1a.htm
26. Perkovich G. India`s Nuclear Bomb/ The Impact on Global Proliferation.- Berkley and Los Angeles: University of California Press, 1999.- 639 p.
27. Quester G. Nuclear Pakistan and Nuclear India: Stable deterrent or Proliferation Challenge? // <http://www.fas.org/nuke/guide/india/doctrine/nuclear.pdf>
28. Sagan S. The Perils of Proliferation in South Asia//Asian Survey.- 2001.- Vol.46, N.6.- P.1064-1086.
29. Ahmed Firdaus. Unacceptable underside of 'deterrence by punishment'//<http://www.indiatogether.org/2007/oct/fah-nuclear.htm>
30. Tertrais B. Developing a European nuclear identity// Adelphi Papers.- 1999.- Vol.39, N327.-P.55-73.
31. The Absolute Weapon Revisited . Nuclear Arms and the Emerging International Order/ Ed. by T.V. Paul, R.J. Harknett, J.J. Wirtz. - Ann Arbour: the University of Michigan Press, 1997. – 312 p.
32. Thayer B.A. Thinking about Nuclear Deterrence Theory: Why Evolutionary Psychology Undermines Its Rational Actor Assumptions//Comparative Strategy.- 2007.- N27.- P.311-323.
33. The Coming Crisis: Nuclear Proliferation, US Interests and World Order? Ed. By V. A. Utgoff. – Cambridge, the MIT Press, 2000. – 319 p.

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ЯДЕРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ ЗА МІЖНАРОДНИМИ ПЕРЕДАЧАМИ ТОВАРІВ ПОДВІЙНОГО ВИКОРИСТАННЯ

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітньо- кваліфікаційний рівень	Організаційно-методична характеристика навчальної дисципліни	
	Академічна характеристика	Структура
10 – Природничі науки 104 – Фізика та астрономія Освітня програма – Фізика (Теоретична фізика) Доктор філософії	Рік навчання: 2 або 3 Семестр: 1 або 2 * Кількість годин на тиждень: 2 Статус курсу: <i>фаховий (вибірковий)</i> Кількість ECTS кредитів: 2 * дисципліна може викладатися на 2 або 3 році навчання в осінньому або весняному семестрі	Кількість годин: Загальна: 60 Лекції: 16 Практичні заняття: 8 Консультація 2 Самостійна робота: 34 Вид підсумкового контролю: іспит

Робоча програма складена для докторів філософії – Освітня програма Фізика ядра, фізика елементарних частинок і високих енергій; ядерно-фізичні установки; радіаційна фізика конденсованого стану; фізика плазми і ядерного синтезу.

Укладач: Давидовський В.В., доктор фіз.-мат. наук, старший науковий співробітник

III. ПЛАН ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

МЕТА ТА МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙ

Проведення лекційних занять націлено на донесення загальних знань та побудову теоретичних методів по дисципліні, на сприяння розвитку у аспірантів розумової діяльності і розширення світогляду.

Розділ (змістовний модуль) 1. Основи технічної експертизи в галузі державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання

Заняття 1. Тема 1. Міжнародні мережі розповсюдження зброї масового знищення, приклади залучення компаній, наукових установ та вчених до нелегальної діяльності, пов'язаної з порушенням правил міжнародної торгівлі.

План.

1. Мета, завдання та структура курсу.
2. Визначення стратегічних товарів, товарів військового призначення та подвійного використання
3. Загальні риси контрабанди ТПВ.
4. Мережа А.К. Хана (Пакистан)
5. Реальні приклади незаконних міжнародних передач товарів подвійного використання.
6. Огляд найостанніших спроб контрабанди товарів військового призначення та подвійного використання.

Література

1. [1 – 3]

Заняття 2. Тема 2. Огляд законодавства України, що регулює діяльність суб'єктів здійснення міжнародних передач військової техніки та товарів подвійного використання.

План.

1. Державний експортний контроль.
2. Національні інтереси України.
3. Участь України у міжнародних організаціях з нерозповсюдження
4. Реалізація державної політики у сфері державного експортного контролю
5. Історія створення ДСЕК України
6. Структура системи експортного контролю України
7. Основні процедури державного експортного контролю
8. Експертиза в галузі експортного контролю
9. Види експертизи в галузі експортного контролю
10. Державна експертиза
11. Недержавна експертиза

- 12.Цілі та завдання попередньої експертизи
- 13.Завдання основної експертизи у галузі державного експортного контролю
- 14.Рішення у галузі експортного контролю
- 15.Головні інструменти експортного контролю
- 16.Класифікація товарів
- 17.Всеохоплюючий контроль Catch-ALL
- 18.Списки товарів, що підлягають державному експортному контролю
- 19.Правова основа державного експортного контролю
- 20.Останні тенденції в сфері експортного контролю

Література

1. [1 – 3]

Заняття 3. Тема 3. Керівні принципи міжнародних режимів експортного контролю та контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання.

План.

1. Мета експортного контролю
2. Історичний розвиток експортного контролю у світі
3. Багатосторонні режими експортного контролю
4. Ядерний паливний цикл та розробка зброї
5. Структура Тригерного списку ГЯП: додатки до ч.1 Керівних принципів
6. Спеціально призначений або підготовлений (СПП)
7. Керівні принципи ГЯП щодо ядерних передач, INFCIRC/254, Ч. 1
8. Структура списку товарів подвійного використання ГЯП
9. Керівні принципи ГЯП щодо передач товарів подвійного використання, INFCIRC/254, ч. 2
- 10.Процедура ліцензування, до якої закликають Керівні принципи ГЯП
- 11.Основні підсистеми балістичної ракети
- 12.Режим контролю за ракетними технологіями (РКРТ)
- 13.Основні системи крилатих ракет та БПЛА
- 14.Додаток до керівних принципів РКРТ, що містить список обладнання, ПЗ та технологій
- 15.Короткий огляд Керівних принципів РКРТ

Література

1. [1 – 3]

Заняття 4. Тема 3. Керівні принципи міжнародних режимів експортного контролю та контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання.

План.

1. Схема виробництва хімічної зброї
2. Режимні контрольні списки, що мають відношення до хімічної зброї

3. Списки КХЗ та список прекурсорів АГ
4. Хімічні Виробничі установки подвійного використання, обладнання та пов'язані з ними технології
5. Робота з біологічними матеріалами та розробка зброї
6. Контрольні списки АГ, пов'язані з біозброєю
7. Керівні принципи АГ
8. Вассенаарська домовленість (ВД)
9. Керівні принципи ВД
10. Контрольні списки ВД
11. Список товарів подвійного використання ВД
12. Список товарів військового призначення ВД
13. Спільні елементи керівних принципів багатосторонніх режимів

Література

1. [1 – 3]

Заняття 5. Тема 4. Контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання, що діють в Україні. Порядок міжнародних передач товарів подвійного використання.

План.

1. Практична частина законодавства в сфері ЕК
2. Порядок передач ТВП (ПКМУ від 20.11.2003 №1807)
3. Список ТВП
4. Приклад ідентифікації товару за Списком ТВП
5. Порядок передач ТПВ (ПКМУ від 28.01.2004 №86)
6. Структура порядку передач ТПВ
7. Аналіз порядку передач ТПВ
8. Міжнародні режими нерозповсюдження та списки товарів
9. Українські контрольні списки ТПВ. Єдиний список ТПВ.
10. Структура Єдиного списку ТПВ
11. Кодування позицій списку
12. Схема побудови списку ЄС з режимних списків
13. Переваги єдиної системи кодів ТПВ
14. Алгоритм Ідентифікації Товару за Національними контрольними списками
15. Приклад ідентифікації товару: технологія виготовлення лопаток турбореактивного двигуна
16. Особливості тексту позицій Єдиного контрольного списку ТПВ
17. Принцип “трьох підказок” при роботі з Єдиним списком
18. Приклад: Трифторид хлору

Література

1. [1 – 3]

Заняття 6. Тема 5. Практичні аспекти ліцензування та правозастосування в сфері експортного контролю.

План.

1. Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТВП
2. Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТПВ
3. Процедура реєстрації суб'єкта здійснення міжнародних передач
4. Документи, що подаються для реєстрації суб'єкта
5. Заява на проведення попередньої експертизи
6. Довідка щодо попередньої ідентифікації товарів
7. Посвідчення про реєстрацію та лист-роз'яснення до нього
8. Процедура одержання дозволів чи висновків на здійснення міжнародної передачі товару
9. Заява щодо одержання дозволу чи висновку
10. Документи, що подаються разом із заявою щодо одержання разового дозволу
11. Дозвіл
12. Митний контроль
13. Митні органи та експортний контроль в Україні
14. Завдання митних органів в сфері експортного контролю
15. Повноваження митниць ДМСУ
16. Коды УКТ ЗЕД
17. Кореляційна таблиця
18. Пункти пропуску ТВП та ядерних матеріалів
19. 44 графа митної декларації. 5 підрозділ графи 33 митної декларації
20. Звітність про фактично здійснені міжнародні передачі ТВП та ТПВ
21. Правозастосування в галузі державного експортного контролю
22. Документи про гарантії
23. Державний експортний контроль за кінцевим використанням товарів
24. Верифікація сертифіката кінцевого споживача
25. Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю
26. Правова основа проведення розслідувань правопорушень в галузі державного експортного контролю
27. Відповідальність суб'єктів за правопорушення в галузі державного експортного контролю
28. Роль СБ України в системі експортного контролю України
29. Функції СБ України у сфері військово-технічного співробітництва

Література

1. [1 – 3]

Заняття 7. Тема 6. Методика проведення технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.

План.

1. Правова основа технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.

2. Задачі технічної експертизи товару.
3. Документи та джерела інформації, що можуть бути використані при проведенні експертизи.
4. Методика (алгоритм) проведення технічної експертизи. Загальна структура висновку технічної експертизи.
5. Реєстрація в ДСЕК України експертів, що мають повноваження на проведення недержавної експертизи в галузі експортного контролю.
6. Особливості національних контрольних списків та проведення ідентифікації товарів.
7. Приклади проведення технічної експертизи і складання відповідного висновку.

Література

1. [1 – 3]

Заняття 8. Тема 7. Окремі питання експортного контролю: системи внутрішньофірмового експортного контролю, контроль програмного забезпечення та технологій, аналіз кінцевого користувача та кінцевого використання товару.

План.

1. Рівні експортного контролю
2. Міжнародні рекомендації щодо побудови СВФЕК
3. СВФЕК в українському законодавстві - визначення
4. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи
5. Випадки, коли СВФЕК є обов'язковою
6. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи
7. Рекомендації Єврокомісії від 30.07.2019 № 2019/1318 щодо СВФЕК
8. Загальні зауваження щодо ПВФЕК
9. Основні елементи, що мають важливе значення для ефективної ПВФЕК
10. Приклад: СВФЕК корпорації Oerlikon
11. Контроль за ПЗ та Технологіями
12. Загальні примітки щодо ПЗ та Технологій

Література

1. [1 – 3]

IV. ПЛАН ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МЕТА ТА ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття є сполучною ланкою між лекційними заняттями та самостійною роботою і мають на меті поглиблене засвоєння теоретичних

понять, термінів і моделей з дисципліни та набуття практичних навиків розв'язання задач.

В процесі практичних занять з'ясовується ступінь засвоєння понятійно-термінологічного апарату та основних положень предмету, вміння розкривати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові питання курсу, робити числові оцінки, розв'язувати задачі.

Одним з важливих завдань проведення занять є отримання аспірантами навиків публічних виступів і дискусій.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Передбачаються такі види аудиторної роботи:

- розгляд і обговорення теоретичного матеріалу за переліком контрольних питань по відповідних темах лекційних занять та питань для самостійного опрацювання;
- проведення семінарів з публічними виступами та доповідями по рефератах, підготовлених студентами самостійно за рекомендованою тематикою;
- розв'язання задач аналітичного характеру;
- розв'язання задач обчислювального характеру;
- проведення колоквіумів по засвоєнню теоретичного матеріалу;
- виконання контрольних робіт за індивідуальним завданням;
- перевірка практичних завдань, виконаних студентами під час самостійної роботи;
- проведення консультацій з дисципліни;

Практичне заняття 1. Тема 1. Міжнародні мережі розповсюдження зброї масового знищення, приклади залучення компаній, наукових установ та вчених до нелегальної діяльності, пов'язаної з порушенням правил міжнародної торгівлі.

Контрольні питання:

1. Визначення стратегічних товарів, товарів військового призначення та подвійного використання
2. Загальні риси контрабанди ТПВ.
3. Мережа А.К. Хана (Пакистан)
4. Реальні приклади незаконних міжнародних передач товарів подвійного використання.

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Найостанніші спроби контрабанди товарів військового призначення та подвійного використання.
2. Історичні приклади застосування зброї масового знищення.

Література:

Основна: [3,6]

Додаткова: [1,2]

Практичне заняття 2. Тема 2. Огляд законодавства України, що регулює діяльність суб'єктів здійснення міжнародних передач військової техніки та товарів подвійного використання.

Контрольні питання:

1. Державний експортний контроль.
2. Національні інтереси України.
3. Участь України у міжнародних організаціях з нерозповсюдження
4. Реалізація державної політики у сфері державного експортного контролю
5. Історія створення ДСЕК України
6. Структура системи експортного контролю України
7. Основні процедури державного експортного контролю
8. Експертиза в галузі експортного контролю
9. Види експертизи в галузі експортного контролю
10. Державна експертиза
11. Недержавна експертиза
12. Цілі та завдання попередньої експертизи
13. Завдання основної експертизи у галузі державного експортного контролю
14. Рішення у галузі експортного контролю
15. Головні інструменти експортного контролю
16. Списки товарів, що підлягають державному експортному контролю
17. Правова основа державного експортного контролю
18. Останні тенденції в сфері експортного контролю

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Класифікація товарів
2. Всеохоплюючий контроль Catch-ALL
3. Міжнародні санкції та відповідні списки

Література:

Основна: [5,7]

Практичне заняття 3. Тема 3. Керівні принципи міжнародних режимів експортного контролю та контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання.

Контрольні питання:

1. Історичний розвиток експортного контролю у світі
2. Багатосторонні режими експортного контролю
3. Ядерний паливний цикл та розробка зброї
4. Структура Тригерного списку ГЯП:
5. додатки до ч.1 Керівних принципів
6. Спеціально призначений або підготовлений (СПП)
7. Керівні принципи ГЯП щодо ядерних передач, INFCIRC/254, Ч. 1

8. Структура списку товарів подвійного використання ГЯП
9. Керівні принципи ГЯП щодо передач товарів подвійного використання, INFCIRC/254, ч. 2
10. Процедура ліцензування, до якої закликають Керівні принципи ГЯП
11. Основні підсистеми балістичної ракети
12. Режим контролю за ракетними технологіями (РКРТ)
13. Основні системи крилатих ракет та БПЛА
14. Додаток до керівних принципів РКРТ, що містить список обладнання, ПЗ та технологій
15. Короткий огляд Керівних принципів РКРТ
16. Схема виробництва хімічної зброї
17. Режимні контрольні списки, що мають відношення до хімічної зброї
18. Списки КХЗ та список прекурсорів АГ
19. Хімічні Виробничі установки подвійного використання, обладнання та пов'язані з ними технології
20. Робота з біологічними матеріалами та розробка зброї
21. Контрольні списки АГ, пов'язані з біозброєю

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Керівні принципи АГ
2. Вассенаарська домовленість (ВД)
3. Керівні принципи ВД
4. Контрольні списки ВД
5. Список товарів подвійного використання ВД
6. Список товарів військового призначення ВД
7. Спільні елементи керівних принципів багатосторонніх режимів

Література:

Основна: [3,6]

Додаткова: [3]

Практичне заняття 4. Тема 4. Контрольні списки товарів військового призначення та подвійного використання, що діють в Україні. Порядок міжнародних передач товарів подвійного використання.

Контрольні питання:

1. Практична частина законодавства в сфері ЕК
2. Порядок передач ТВП (ПКМУ від 20.11.2003 №1807)
3. Список ТВП
4. Приклад ідентифікації товару за Списком ТВП
5. Порядок передач ТПВ (ПКМУ від 28.01.2004 №86)
6. Структура порядку передач ТПВ
7. Аналіз порядку передач ТПВ
8. Міжнародні режими нерозповсюдження та списки товарів
9. Українські контрольні списки ТПВ. Єдиний список ТПВ.

10. Структура Єдиного списку ТПВ
11. Кодування позицій списку
12. Схема побудови списку ЄС з режимних списків
13. Переваги єдиної системи кодів ТПВ
14. Алгоритм Ідентифікації Товару за Національними контрольними списками
15. Приклад ідентифікації товару: технологія виготовлення лопаток турбореактивного двигуна
16. Особливості тексту позицій Єдиного контрольного списку ТПВ
17. Принцип “трьох підказок” при роботі з Єдиним списком
18. Приклад: Трифторид хлору

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Контроль за передачами товарів для ядерного паливного циклу
2. Контроль за передачами промислового обладнання подвійного використання.
3. Контроль за передачами спеціальних матеріалів, що можуть бути використані для виробництва газових центрифуг.

Література:

Основна: [1,4]

Додаткова: [2]

Практичне заняття 5. Тема 5. Практичні аспекти ліцензування та правозастосування в сфері експортного контролю.

Контрольні питання:

1. Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТВП
2. Послідовність дій при здійсненні міжнародних передач ТПВ
3. Процедура реєстрації суб'єкта здійснення міжнародних передач
4. Документи, що подаються для реєстрації суб'єкта
5. Заява на проведення попередньої експертизи
6. Довідка щодо попередньої ідентифікації товарів
7. Посвідчення про реєстрацію та лист-роз'яснення до нього
8. Процедура одержання дозволів чи висновків на здійснення міжнародної передачі товару
9. Заява щодо одержання дозволу чи висновку
10. Документи, що подаються разом із заявою щодо одержання разового дозволу
11. Дозвіл
12. Митний контроль
13. Митні органи та експортний контроль в Україні
14. Завдання митних органів в сфері експортного контролю
15. Повноваження митниць ДМСУ

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Коди УКТ ЗЕД
2. Кореляційна таблиця
3. Пункти пропуску ТВП та ядерних матеріалів
4. 44 графа митної декларації. 5 підрозділ графи 33 митної декларації
5. Звітність про фактично здійснені міжнародні передачі ТВП та ТПВ
6. Правозастосування в галузі державного експортного контролю
7. Документи про гарантії
8. Державний експортний контроль за кінцевим використанням товарів
9. Верифікація сертифіката кінцевого споживача
10. Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю
11. Правова основа проведення розслідувань правопорушень в галузі державного експортного контролю
12. Відповідальність суб'єктів за правопорушення в галузі державного експортного контролю
13. Роль СБ України в системі експортного контролю України
14. Функції СБ України у сфері військово-технічного співробітництва

Література:

Основна: [1,2,7]

Додаткова: [1]

Практичне заняття 6. Тема 6. Методика проведення технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.

Контрольні питання:

1. Правова основа технічної експертизи товарів в галузі експортного контролю.
2. Задачі технічної експертизи товару.
3. Документи та джерела інформації, що можуть бути використані при проведенні експертизи.
4. Методика (алгоритм) проведення технічної експертизи. Загальна структура висновку технічної експертизи.
5. Реєстрація в ДСЕК України експертів, що мають повноваження на проведення недержавної експертизи в галузі експортного контролю.
6. Особливості національних контрольних списків та проведення ідентифікації товарів.

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Проведення технічної експертизи і складання відповідного висновку (за вибором аспіранта).

Література:

Основна: [1,2,7]

Додаткова: [1]

Практичне заняття 7. Тема 7. Окремі питання експортного контролю: системи внутрішньофірмового експортного контролю, контроль програмного забезпечення та технологій, аналіз кінцевого користувача та кінцевого використання товару.

Контрольні питання:

1. Рівні експортного контролю
2. Міжнародні рекомендації щодо побудови СВФЕК
3. СВФЕК в українському законодавстві - визначення
4. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи
5. Випадки, коли СВФЕК є обов’язковою
6. СВФЕК в українському законодавстві – завдання експертизи
7. Рекомендації Єврокомісії від 30.07.2019 № 2019/1318 щодо СВФЕК
8. Загальні зауваження щодо ПВФЕК
9. Основні елементи, що мають важливе значення для ефективної ПВФЕК

Питання для самостійного поглибленого вивчення (теми доповідей):

1. Аналіз СВФЕК відомих світових компаній та організацій (за вибором аспіранта)
2. Контроль за ПЗ та Технологіями (за вибором аспіранта)

Література:

Основна: [1,2,7]

Додаткова: [1]

V. МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МЕТА І ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Головна мета проведення самостійної роботи полягає у необхідності більш широкого огляду тематики курсу з використанням матеріалів підручників, періодичних видань, наукових праць, монографій з окремих питань дисципліни.

Важливою складовою самостійної роботи студентів є виконання індивідуальних робіт.

Виконання індивідуальних робіт має на меті:

- закріплення знань теоретичного курсу;
- набуття навичок опрацювання наукової літератури (монографій, наукових статей);
- напрацювання вмінь та навичок розв’язування фізичних задач;
- навчання ефективному використанню фізико-математичних довідників, енциклопедій (включно з on-line інформацією) і т. ін.

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ теми	Завдання	Література	Форма контролю
1	Найостанніші спроби контрабанди товарів військового призначення та подвійного використання. Історичні приклади застосування зброї масового знищення.	3-5	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв’язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв’язання задач .

2	Класифікація товарів Всеохоплюючий контроль Catch-ALL Міжнародні санкції та відповідні списки	3-5	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .
3	Керівні принципи АГ Вассенаарська домовленість (ВД) Керівні принципи ВД Контрольні списки ВД Список товарів подвійного використання ВД Список товарів військового призначення ВД Спільні елементи керівних принципів багатосторонніх режимів	1-3; Д1	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .
4	Контроль за передачами товарів для ядерного паливного циклу Контроль за передачами промислового обладнання подвійного використання. Контроль за передачами спеціальних матеріалів, що можуть бути використані для виробництва газових центрифуг.	1,2; Д2,Д3	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .

5	Коди УКТ ЗЕД Кореляційна таблиця Пункти пропуску ТВП та ядерних матеріалів 44 графа митної декларації. 5 підрозділ графи 33 митної декларації Звітність про фактично здійснені міжнародні передачі ТВП та ТПВ Правозастосування в галузі державного експортного контролю Документи про гарантії Державний експортний контроль за кінцевим використанням товарів Верифікація сертифіката кінцевого споживача Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю Правова основа проведення розслідувань правопорушень в галузі державного експортного контролю Відповідальність суб'єктів за правопорушення в галузі державного експортного контролю Роль СБ України в системі експортного контролю України. Функції СБ України у сфері військово-технічного співробітництва	1,2; Д2,Д3	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .
---	--	---------------	--

6	Проведення технічної експертизи і складання відповідного висновку (за вибором аспіранта).	1,2; Д2,Д3	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .
7	Аналіз СВФЕК відомих світових компаній та організацій (за вибором аспіранта) Контроль за ПЗ та Технологіями (за вибором аспіранта)	1,2; Д2,Д3	Опитування, перевірка конспекту, виступи в аудиторії, розв'язання задач в аудиторії, перевірка самостійного розв'язання задач .

ОБСЯГ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка до поточних практичних занять	5
2.	Виконання поточних практичних завдань	10
3.	Опанування матеріалів лекцій та додаткових питань із застосування основної та додаткової літератури	15
4.	Індивідуальні консультації з викладачем	4
	ВСЬОГО	34

Завдання (задачі, вправи) для самостійної роботи

1. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Тиглі, що мають наступні характеристики:

об'єм 1500 мл;
покріті оксидом цирконію з чистотою 98,5 відсотків за вагою.
Позиція Списку:
2A225

2. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)
Український суб'єкт експортує гравіметр «Burriss Gravity Meter», що має такі технічні характеристики:
призначений для наземного використання;
статична точність 0,005 мГал (мілі-Гал)
не є кварцовим елементом Вордена
3. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?
Товар:
Прутки зі сплаву алюмінію, який має наступні характеристики:
межа міцності при розтягуванні 400 МПа при температурі 20 оС;
діаметр 50 мм.
Позиція Списку:
1C202.a
4. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)
Український суб'єкт експортує акселерометр Q-Flex® QA-700, що має такі характеристики:
призначений для функціонування при рівнях лінійного прискорення 30 g
“повторюваність” “відхилення” 1200 мікро g протягом одного року; та
“повторюваність” “масштабного коефіцієнта” 1200 частин на мільйон протягом одного року
5. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?
Товар:
Ізостатичний прес, який має такі характеристики:
здатний досягати максимального робочого тиску 80 МПа;
має робочу камеру з внутрішнім діаметром 180 мм.

Позиція Списку:
2B204

6. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)
Болгарський суб'єкт планує здійснити транзит територією України до Білорусі відпрацьоване ядерне паливо з атомної станції, що має такі характеристики:
містить збагачений уран.
7. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?
Товар:
Стрижні з мартенситностаріючої сталі діаметром 70 мм, довжиною 1750 мм, які мають межу міцності 2100 МПа при температурі 20 °С
Позиція Списку:
1C216
8. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)
Український суб'єкт експортує до Австрії низькомодульну вуглецеву тканину марки «УРАЛ Т22Р», що має такі характеристики:
питома межа міцності при розтягуванні - 10,9х104 м,
питомий модуль пружності - 4,4х106 м
9. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?
Товар:
Камери ізостатичних пресів для гарячого пресування з контрольованими параметрами всередині, з внутрішнім діаметром 450 мм та з максимальним робочим тиском 220 МПа.
Позиція Списку:
2B004
10. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби

експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Українське підприємство експортує до Індії блоки ядерно-чистого графіту, що має такі характеристики:

В х Ш х Д – 25см х 25см х 60см,

ступінь чистоти – 1 мільйонна доля борного еквіваленту,

густина графіту – 1,7 г/см³

11. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Виробниче обладнання іонної імплантації, кероване вмонтованою програмою, із силою іонного струму 0,5 мА, спеціально спроектоване для різальних інструментів металообробних верстатів.

Позиція Списку:

2B005

12. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт імпортує з Польщі потужне джерело живлення постійного струму DEC-1500, що має такі характеристики:

має загальнопромислове призначення,

здатне безперервно, протягом восьми годин, створювати напругу 120 В за вихідного струму 1500 А,

стабільність струму протягом восьми годин – 0,01%.

13. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Обладнання для вимірювання нерівності поверхні з використанням оптичного розсіювання з чутливістю 0,2 нм.

Позиція Списку:

2B006

14. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт вивозить для демонстрації на виставці, що відбудеться у Німеччині, газотурбінний авіаційний двигун, що має такі характеристики:

не є товаром військового призначення,
призначений для польотів на максимальній швидкості 1,5 числа Маха протягом 60 хв.

15. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Інфрачервоні системи для вимірювання кута обертання, які забезпечують точність менше ніж 2×10^{-4} град.

Позиція Списку:

2B008

16. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт здійснює тимчасове ввезення для ремонту з Китаю морського газотурбінного двигуна, що має такі характеристики:

не є товаром військового призначення,
номінальна потужність при довготривалій роботі – 25000 кВт,
питома витрата палива – 0,1 кг/(кВт х год) у діапазоні потужностей від 35 до 100 %

17. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Інтегральні схеми аналого-цифрових перетворювачів, які мають роздільну здатність 8 біт та швидкість виведення даних 1500 мегавибірок за секунду.

Позиція Списку:

3A001.a

18. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт експортує до Мексики контейнер із зразком вірусу тропічної лихоманки Денге.

19. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Мікрохвильові транзистори, розраховані для роботи на частотах від 21 ГГц до 31 ГГц з піковою вихідною потужністю в режимі насичення 10 Вт в цьому діапазоні частот.

Позиція Списку:

3A001.b

20. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт експортує до Пакистану каністру з рициновою олією.

21. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Радіаційно стійкий електронний комп'ютер, що витримує сумарну дозу опромінення 9×10^3 Гр (кремній).

Позиція Списку:

4A001

22. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)

Український суб'єкт імпортує з Китаю вакуумну індукційну піч, що має такі характеристики:

здатні працювати при максимальній температурі 1500 К,
діаметр індукційних котушок – 500 мм; та
максимальна вхідна потужність – 10 кВт.

23. Чи відповідають наведені далі товари найменуванню та описам товарів, зазначеним у наведених позиціях Єдиного списку товарів подвійного використання (ПКМУ від 28.01.2004 №86)?

Товар:

Волоконно-оптичні кабелі, призначені для використання під водою, та кабельні розніми до них, які мають силові елементи із синтетичних матеріалів і призначені для роботи на глибинах до 2000 м.

Позиція Списку:

8A002

24. Визначити позицію Єдиного списку ТПВ, якій відповідає зазначений нижче товар. Вказати, чи вимагає здійснення зазначеної нижче міжнародної передачі одержання дозволу/висновку Державної служби експортного контролю України? (відповідь обґрунтувати за національним законодавством)
Український суб'єкт імпортує з Казахстану 4 тонни природного урану у вигляді порошку закису-окису урану в бочках.

Теми для рефератів та доповідей

1. Найостанніші спроби контрабанди товарів військового призначення та подвійного використання.
2. Історичні приклади застосування зброї масового знищення.
3. Класифікація товарів
4. Всеохоплюючий контроль Catch-ALL
5. Міжнародні санкції та відповідні списки
6. Керівні принципи АГ
7. Вассенаарська домовленість (ВД)
8. Керівні принципи ВД
9. Контрольні списки ВД
10. Список товарів подвійного використання ВД
11. Список товарів військового призначення ВД
12. Спільні елементи керівних принципів багатосторонніх режимів
13. Контроль за передачами товарів для ядерного паливного циклу
14. Контроль за передачами промислового обладнання подвійного використання.
15. Контроль за передачами спеціальних матеріалів, що можуть бути використані для виробництва газових центрифуг.
16. Коды УКТ ЗЕД
17. Кореляційна таблиця
18. Пункти пропуску ТВП та ядерних матеріалів
19. 44 графа митної декларації. 5 підрозділ графи 33 митної декларації
20. Звітність про фактично здійснені міжнародні передачі ТВП та ТПВ
21. Правозастосування в галузі державного експортного контролю
22. Документи про гарантії
23. Державний експортний контроль за кінцевим використанням товарів
24. Верифікація сертифіката кінцевого споживача
25. Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю

- 26.Правова основа проведення розслідувань правопорушень в галузі державного експортного контролю
- 27.Відповідальність суб'єктів за правопорушення в галузі державного експортного контролю
- 28.Роль СБ України в системі експортного контролю України. Функції СБ України у сфері військово-технічного співробітництва
- 29.Проведення технічної експертизи і складання відповідного висновку (за вибором аспіранта).
- 30.Аналіз СВФЕК відомих світових компаній та організацій (за вибором аспіранта)
- 31.Контроль за ПЗ та Технологіями (за вибором аспіранта)

VI. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

МЕТА І ФОРМИ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Мета поточного контролю – оцінити ступінь засвоєння теоретичного і практичного матеріалу та рівень знань студентів з відповідних розділів дисципліни.

Рівень поточних знань оцінюється в балах по кожному із передбачених видів практичних завдань окремо:

- володіння теоретичним матеріалом;
- розуміння сутності фізичних явищ;
- вміння робити оцінки за порядком величин;
- розв’язання задач аналітичного характеру;
- розв’язання задач обчислювального характеру.

Згідно до методики рейтингової оцінки поточний рейтинг аспіранта розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань, колоквиуму та контрольної роботи (плюс показники відвідування лекційних та практичних занять) і нараховується протягом семестру.

Аспіранти, поточні знання яких оцінені на “незадовільно” (0-29 балів), вважаються не атестованими і до іспиту з дисципліни не допускаються. Аспіранти, які за роботу в семестрі та на іспиті набрали 30-59 балів мають право на перескладання.

МЕТА І ФОРМИ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці семестру шляхом складання іспиту.

До іспиту допускаються аспіранти, які мають необхідний рівень поточних знань.

Іспит проводиться в змішаній формі, по завданнях які складені на основі програми курсу та мають однаковий рівень складності. На підготовку відводиться 2 академічні години. Під час проведення іспиту дозволяється користуватися конспектом.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Навести 3 приклади порушень у сфері експортного контролю. Розкрити суть порушень: тип товару, обставини міжнародної передачі, покарання порушника (реальне або можливе).
2. Пояснити алгоритм ідентифікації товару за національними контрольними списками.
3. Основні етапи одержання дозволу на експорт товару подвійного використання. Основні документи, що подає і одержує суб’єкт.

4. Участь України у міжнародних організаціях з нерозповсюдження. Навести повний перелік, зазначити дати вступу, дати коротку характеристику цим міжнародним організаціям/режимам.
5. Система внутрішньофірмового експортного контролю. Пояснити мету створення, переваги для суб'єкта, в яких випадках є обов'язковою, з яких основних елементів складається.
6. Система експортного контролю України. Пояснити функції основних її елементів.
7. Рішення у галузі експортного контролю. Пояснити значення документів, у вигляді яких оформлюються ці рішення.
8. Пояснити класифікацію товарів з точки зору експортного контролю. Пояснити суть всеохоплюючого контролю.
9. Правова основа системи експортного контролю України. Навести основні нормативні акти і дати їм коротку характеристику, зазначивши їх роль в експортному контролі.
10. Загальна характеристика міжнародних режимів з нерозповсюдження. Коли створені, кількість країн-учасниць, які товари контролюють, основні напрацьовані документи.
11. Структура Єдиного списку ТПВ (українського). Кодування позицій Єдиного списку.
12. Відповідальність за порушення норм та правил у сфері експортного контролю (згідно з українським законодавством). Навести 1 приклад вироку суду за ст. 333 КК України (стисло).
13. Методика проведення технічної експертизи товару в галузі експортного контролю.

VII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ СТУДЕНТІВ, УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Рівень поточних знань студентів оцінюється відповідно до методики рейтингової оцінки. Сутність методики полягає у визначенні поточного рейтингу студента, що розраховується як сума балів за всіма видами практичних завдань та результатами самостійної роботи і нараховується протягом семестру.

<i>Вид роботи</i>	<i>Обсяг за семестр</i>	<i>Максимальна кількість балів за виконану роботу</i>
<i>Теоретичне питання (бліц-опитування)</i>	<i>4</i>	<i>Кожна правильна і змістовна відповідь - 1 бал. Всього за семестр – 4 бали.</i>
<i>Теоретичне питання (ускладнене)</i>	<i>4</i>	<i>Кожна правильна і змістовна відповідь - 2 бали. Всього за семестр – 8 балів</i>
<i>Розв'язування задач</i>	<i>2</i>	<i>Кожне правильне розв'язання – 4 бали. Всього за семестр – 8 балів</i>
<i>Вибірковий контроль домашніх завдань</i>	<i>2</i>	<i>Кожне правильно виконане завдання – 5 балів. Всього за семестр – 10 балів</i>
<i>Відвідування лекцій</i>	<i>16</i>	<i>Кожна відвідана лекція – 0,5 бала. Всього за семестр – 8 балів</i>
<i>Відвідування семінарів</i>	<i>14</i>	<i>Кожний відвіданий семінар – 0,5 бала. Всього за семестр – 7 балів</i>
<i>Підготовка і презентація рефератів</i>	<i>1</i>	<i>Повнота розкриття теми – максимально 10 балів. Якість підготовленої презентації і виступу перед аудиторією (до 10 хв.) – максимально 5 балів Всього за семестр – 15 балів</i>
<i>Сукупний рейтинг</i>	<i>-</i>	<i>60 балів</i>

КРИТЕРІЇ СКЛАДАННЯ ІСПИТУ (ЗАЛІКУ)

Кожне завдання для проведення іспиту (заліку) має бути однакової складності. Зміст питань та завдань має бути розрахований на письмову підготовку аспіранта протягом двох академічних годин.

Максимальна кількість балів на проведення підсумкового контролю – 40. Критерії оцінки підсумкових знань при складанні іспиту наведені в таблиці.

Критерії складання іспиту (заліку)

<i>Характеристика відповіді по варіанту</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
<i>Зміст 2-х теоретичних питань розкрито повністю і в розгорнутому вигляді</i>	<i>20</i>
<i>Вірні відповіді на 2 додаткових питання чи вірний розв'язок 2 задач</i>	<i>20</i>
<i>ВСЬОГО</i>	<i>40 балів</i>

За результатами складання іспиту (заліку) якість підсумкових знань аспіранта оцінюється за рейтинговою системою та трансформується в національну шкалу та шкалу ECTS

Таблиця

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS.

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Іспит	Залік	
91 – 100	5 (відмінно)	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	4 (добре)		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70			D (задовільно)
60 – 65	3 (задовільно)		E (достатньо)
30 – 59	2 (незадовільно)	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)